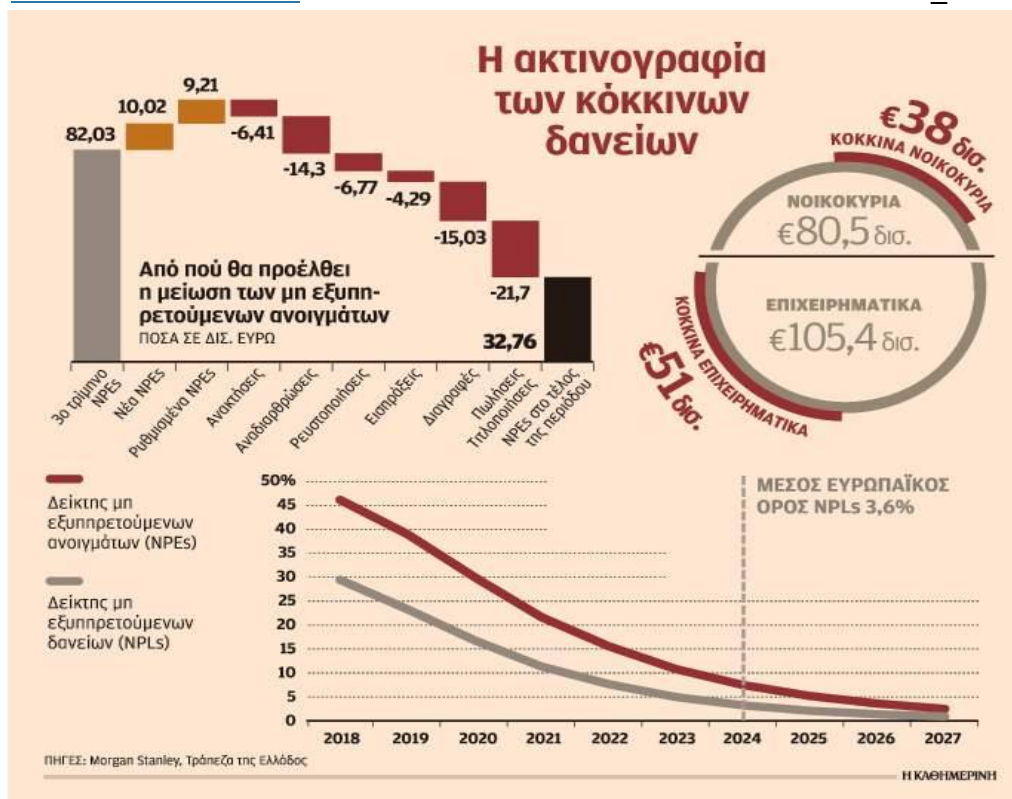

Στην Ε.Ε. το σχέδιο ΤΧΣ για τα κόκκινα δάνεια

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ_23-12-2018

Στις αρχές Ιανουαρίου, αμέσως μετά τις γιορτές, αναμένεται το υπουργείο Οικονομίας να καταθέσει στη Διεύθυνση Ανταγωνισμού (DG Comp) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την πρόταση για τη μείωση των κόκκινων δανείων των τραπεζών, που έχει επεξεργαστεί το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και την οποία έχει εξειδικεύσει ως προς τις τεχνικές της λεπτομέρειες η JP Morgan.

Επιδίωξη της κυβέρνησης είναι η σχετική πρόταση να έχει εγκριθεί το πρώτο δίμηνο του 2019, χρονοδιάγραμμα που επιχειρεί να προλάβει το ενδεχόμενο πρόωρης προσφυγής στις κάλπες, ίσως και μέσα στον Μάρτιο. Στόχος της κυβέρνησης δεν είναι άλλος από το να μπορέσει να πιστωθεί την πολιτική πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση του σημαντικότερου προβλήματος που βαραίνει σήμερα τις ελληνικές τράπεζες, αλλά και συνολικότερα την οικονομία, αφού έχει γίνει σαφές ότι το πρόβλημα των υψηλών NPEs οδηγεί σε κλειστές αγορές όχι μόνο τις τράπεζες, αλλά και το ίδιο το Δημόσιο.

Το στενό χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται ότι θα απαιτηθεί, βασίζεται στο γεγονός ότι η τιτλοποίηση με χρήση κρατικής εγγύησης αποτελεί ένα μοντέλο που έχει υιοθετηθεί στην Ιταλία και έχει εξασφαλίσει τη σύμφωνη γνώμη της DG Comp, που ενέκρινε για τις ιταλικές τράπεζες μια παρόμοια πρόταση ήδη από το 2017.

Στο υπουργείο Οικονομίας αισιοδοξούν πως με αυτό το δεδομένο η ελληνική πρόταση μπορεί να αποσπάσει τη σχετική έγκριση άμεσα, έτσι ώστε η κυβέρνηση να μπορέσει από την πλευρά της να αξιοποιήσει υπέρ της την πρόθεσή της να επιλύσει το πρόβλημα των κόκκινων δανείων των τραπεζών, ακόμα και σε επικοινωνιακό επίπεδο κατά την προεκλογική περίοδο.

Η έγκριση από την DG Comp θα ανοίξει και επισήμως τον δρόμο για την εφαρμογή της πρότασης που βασίζεται στην τιτλοποίηση κόκκινων δανείων ύψους τουλάχιστον 15 δις. ευρώ, που θα ανακουφίσει εν μέρει τους ισολογισμούς των ελληνικών τραπεζών. Στελέχη με γνώση του θέματος εξηγούν ότι το βασικό πρόβλημα, που ήταν το γεγονός ότι το ελληνικό Δημόσιο – σε αντίθεση με το ιταλικό– είναι σε χαμηλή επενδυτική βαθμίδα και ως εκ τούτου δεν μπορεί να παράσχει εγγυήσεις, φαίνεται ότι παρακάμπτεται ως εμπόδιο, αλλά σε κάθε περίπτωση, όπως εξηγούν, θα αποτυπωθεί στο επίπεδο της τιμολόγησης των ομολόγων που θα εκδοθούν.

Όπως άλλωστε επισημαίνουν, το βασικό πλεονέκτημα της πρότασης είναι κυρίως το γεγονός ότι ένας σημαντικός όγκος δανείων με εξασφαλίσεις που είναι σήμερα στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών θα τιμολογηθεί με όρους αγοράς, δημιουργώντας σταδιακά μια αξιόπιστη μεθοδολογία για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου. Με τον τρόπο αυτό θα «χτιστεί» σταδιακά μια αξιόπιστη καμπύλη αξιολόγησης του ιδιωτικού χρέους, που σήμερα δεν υπάρχει. Πρόκειται ουσιαστικά για τη δημιουργία των συνθηκών έτσι ώστε να υπάρξει μια νέα δευτερογενής αγορά, που θα επιτρέψει την προσέλκυση επενδυτών, έστω και με χαρακτηριστικά distressed, και οι οποίοι θα επενδύσουν στα ελληνικά assets και στις ελληνικές τράπεζες. Η λύση αυτή δεν οδηγεί σε νέες κεφαλαιακές απαιτήσεις τις τράπεζες και αποτελεί μια πιο συμφέρουσα επιλογή, σε όρους πιθανής ζημιάς που μπορεί να επιφέρει για τους ισολογισμούς των τραπεζών, σε σχέση με τη λύση της πώλησης δανείων που οδηγούν σε χαμηλότερες αποτιμήσεις τα μεταβιβαζόμενα χαρτοφυλάκια.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η λύση αυτή δεν θα αντιμετωπίσει συνολικά το πρόβλημα των ελληνικών τραπεζών, που παραμένει δυσθεώρητο ξεπερνώντας τα 82 δις. ευρώ. Θα αποτελέσει, ωστόσο, ένα ακόμη εργαλείο στο οπλοστάσιο που διαθέτουν οι ελληνικές τράπεζες για τον περιορισμό του προβλήματος, που απαιτεί πολλαπλές παρεμβάσεις στο μέτωπο τόσο των πωλήσεων και των τιτλοποιήσεων όσο και αυτό της οργανικής διαχείρισης, με αποτελεσματικές μεθόδους ρύθμισης, αλλά και γενναίες διαγραφές.

Είναι χαρακτηριστικό ότι με βάση τα πλάνα που έχουν υποβάλει οι τράπεζες στις εποπτικές αρχές, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα πρέπει να υποχωρήσουν από τα 82 δις. ευρώ στο τέλος του 9μήνου του 2018 στα 32,7 δις. ευρώ στο τέλος του 2021. **Ο στόχος αυτός θεωρείται ήδη «ξεπερασμένος»**, καθώς αφενός διατηρεί τα NPEs των ελληνικών τραπεζών στο επίπεδο του 20% στο τέλος της τριετίας, όταν ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος έχει οριστεί στο 3,6%, και τα σχέδια που δρομολογούνται ήδη από τα επιτελεία των ελληνικών τραπεζών, αλλά και από το υπουργείο Οικονομίας, αποσκοπούν σε περαιτέρω μείωση ώστε ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων να υποχωρήσει σε μονοψήφιο ποσοστό, δηλαδή κάτω από το 10%, στο τέλος πάντα της τριετίας. Σύμφωνα πάντως με τα πλάνα που αποτελούν αντικείμενο συζήτησης με τους επόπτες, οι τιτλοποιήσεις και οι πωλήσεις δανείων την προσεχή τριετία προσεγγίζουν τα 22 δις. ευρώ, σενάριο που έχει γίνει με μετριοπαθείς παραδοχές και αναμένεται να αυξηθεί εάν η πρόταση για την τιτλοποίηση με εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου προχωρήσει. Οι διαγραφές δανείων υπολογίζονται στα 15 δις. ευρώ, τα έσοδα από τις ρευστοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων στα 6,7 δις. ευρώ, τα έσοδα από εισπράξεις στα 3,3 δις. ευρώ, τα έσοδα από ρυθμίσεις στα 6,4 δις. ευρώ και από αναδιαρθρώσεις στα 14,3 δις. ευρώ.